

strani, ampak tam, kjer se nam prav in dobro zdi. Kaj bo vaš dobiček, to se bo pokazalo pozneje. Pred vsem ne premišljuje, kaj bo s Carigradom in s Turčijo, ampak bodite najprej zadovoljni, da dobi ententa morske ožine. Vse ostalo se bo pa odločilo za Italijane ob Adiji in za Rumune ob Donavi. Tam se smete bojevati proti Avstriji in Nemčiji, da nam olajšate „sredstvo“ za premago Carigrada, Carigrad sam bo pa naš.“ Če je ta komentar pravi ali ne, o tem ne govorimo. Beležimo vse le kot kronisti.

Vzrok rumunske nevtralityte.

Pod pseudonimom Zorky prinaša bukarški dopisnik petrograjske „Rječi“ pogovor z rumunskim državnikom, z vodjo konzervativne stranke Margilomanom, kakor se da posneti iz dostavka, katerega je v pogovoru napisal Miljusov.

Margiloman pravi: „Za Rumunijo je nevtralityta neobhodno potrebna. Če bi jo pa bilo potrebno opustiti, bi se bilo treba ozirati bolj na Besarabijo, kakor na Sibinj. V Sebinju so Rumuni raznarodovanju mnogo bolj izpostavljeni kakor v Besarabiji. V Besarabiji stoji vsi razredi rumunskega prebivalstva pod ruskim vplivom. Besarabski Rumun je postal celo minister. Trgovci se morajo popolnoma prilagoditi svoji okolici. Rumunski kmetje niso nobena moč, ker nimajo nikakega zavednega vodstva. V Sebinju se bo pa vladni sistem ne glede na končni izid vojske vedno bolj razvijal v prilog narodnostnim težnjam Rumunov. Vojska bo trajala gotovo še več mesecev. Če stopimo na stran Rusije, nas napadeta bržkone Turčija in Bolgarija. Mi bi tedaj morali primerno braniti svojo južno mejo in bi mogli razviti proti Avstriji le del svoje moči. Proti vmešavanju v vojsko govorijo naše finance in naša prometna sredstva. Če se zavezujemo z Avstrijo in Nemčijo, smo zastran živeža popolnoma odvisni od Rusije. Ali bi bila Rusija taki nalogi kos?“

Povdarjati pa moramo, da je doslej poleg Rusije le Francija energično zahtevala našo intervencijo. Kakor se kaže, Angleži ne žele deliti Avstrije in saskih vojakov. Če bi se Avstrija in saski vojski združili, bi se lahko združili z drugimi silami, ki bi se združile v drugem smislu, kakor pa francoski in angleški poslaniki, in v Sofiji zopet v drugem.

Vlada je ravno teh misli, kakor jaz. Ravno tako tudi Bratianu. Mi se bomo trudili, da ostane nevtralityta, ampak pripravljeni smo na vse eventualitete. Bili bi bedaki, če bi že sedaj stopili na areno. Izid vojske je še negotov; mi pa ne smemo riskirati posesti, katero smo pridobili. Tudi kralj stoji na tem stališču.“

V svojem dostavku pravi Miljusov: „Pogosto je koristnejše, če poslušamo glas nasprotnika, kakor pa prijatelja. Popolnoma res je, da imamo mi v Rusiji dovolj povoda, da se vprašamo: Ali je res tako gotovo, da žele sibinski Rumuni priti pod rumunskega kralja? Na kaj se opira mnenje, da bodo ti z rumunsko vlado

cenljivi znanosti in spretnosti brata Bertranda, je urno znal ukreniti, da ga je dobil iz Pressburga v Feldsberg. Kolikokrat se je knez ob času vsakoletnega bivanja v Feldsbergu čutil bolehnega, vsakokrat je dal poklicati brata Bertranda, ki svojih sobratov ni prekašal samo v vedenju in jeziku, temveč v veliko večji meri tudi s svojo zdravniško umetnostjo.

Zaupanje, koje mu je knez izkazoval, je najbrž ojačilo in pospešilo učinkovanje prizadevanja brata Bertranda; knez je čislal in vsem odobral njegov način zdravljenja ter se v vsakem oziru ravnal po njegovih predpisih. Že nekaterikrat rešil je kneza iz jako kočljivih napadov v različnih boleznih, prejel za to bogato nagrado in povrh še darilo ter je s tem svojemu redu povisil ugled in pridobil mnogotere prednosti. Da je pa ta — napol-duhovnik po svoji redovniški obleki — brat knežjega ljubljana in odlikovanca, to se Liechtansteinnu niti sanjalo ni. Še to ni mislil, da bi bil njegov znanec. Istotako si usmiljeni brat Bertrand ni domisljal, da bi znal knez o njegovem krvnem bratu kaj vedeti ali ga celo poznati. Ko se je svoji veri iz mladostnih let odpovedal, zadrževal ga je nek notranji čut — dvoumni čut, — da bi poizvedoval za svojimi sorodniki, v prvi vrsti po

bolj zadovoljni? res zavidajo sibinski rumunski kmetje sbrate v Rumuniji zaradi njihovega blagosla? Ali bi bila aneksija vodilnim rumunskimogom res tako všeč? Rumunsko plemstvo ta načrt nič ne ogreva? Plemstvo vidi nest, ki tiči v tem, če se državi priklopijo rilni kmetje, ki kulturno visoko stoji, ki sardno zavedni in ki bi znatno ojačili deratično mišljenje v deželi.“

Tako mislijo Rumuniji sedaj, kaj bo pa prinesla bodočnost si z ozirom na najnovejšo dogodke, tega panič ne vemo.

Vjetiski generali.

Iz velikega nkega glavnega stana poročča Wolffov biro:

Ruska uradi poročča zamlčijo ali obsežnost poraza vinski bitki v Mazurih ali pa skušajo poraz lažiti. S temi zanikanji se ni treba več nadahaviti. Kot dokaz velikosti poraza naj služi ta lista vjetih ruskih generalov:

Od XX. armačga zbora: Poveljujoči general, poveljnik arerije, poveljniki 28. in 29. pehotne divizije ter. pehotne brigade 29. divizije. Poveljnik 28divizije je bil ranjen in je umrl.

Od III. armačga zbora: Poveljnik 27. pehotne divizije in d te poveljniki artiljerije in 2. pehotne brige, od 53. rezervne divizije divizionar in povenik 1. pehotne brigade, od 1. sibirske kozaske divizije en poveljnik brigade.

Pariški list „Mati“ piše o vojnih izgubah

in sicer, kar zadevli tripelentento, sledeče:

V ruski armadi e padlo do konca januarja približno 680.000 mo. Statistika uči, da pridejo na 1 mrtvega vojaka 3—4 ranjeni; na podlagi tega računa bi imela torej ruska armada nekaj nad 2,200.000 ranjencev. V nemški armadi ozdravi približno 70% ranjenih vojakov popolnoma, tako da se morajo zopet vrniti na bojišče. To razmerje je v ruski armadi gotovo neugodnejše, že radi oddaljenosti bolnišnic in dolgo da izgubijo Rusi poleg mrtvih še vsak mesec približno 80.000 mož, ki postanejo nesposobni za nadaljni boj. Trajne izgube ruske armade v prvih 6 mesecih je torej ceniti na 2,300.000 mož. Mirovno stanje ruske armade znaša 1,844.000 mož. Ako primerjamo število izgub s številom mirovnega stanja, vidimo, da je (pri tri- ozi- štiriletni vojaški službi) znatni del ruske aktivne vojske že uničen. K temu pridejo pa še izgube na vjetnikih. Po istem računu izgubi ruska armada mesečno še 64.000 mož, katere zajamejo ali Nemci ali Avstriji. — Francozi izgubijo mesečno 44.000 vjetnikov. Padlih vojakov šteje francoska armada do konca januarja 360.000, ranjenih 900.000, torej po znanem razmerju približno 1,260.000. 70% od teh ozdravi popolnoma. 30% jih ostane nesposobnih za vojaško službo.

svojem bratu Frideriku. Z dvorniki kneza Liechtenstein-a in političnimi osebami sploh ni občeval. Najmanje pa mu je bila dana prilžnost se sniti s svojim bratom, akoravno je ta začasa knežjega bivanja na Dunaju vedno in trajno moral biti v bližini svojega dobrotnika. O se bno to ni bilo mogoče, kajti Friderik svojega gospoda, akoravno major in osebni adjutant, v Feldsberg nikdar ni spremljal; zadržavala ga je v tem oziru njegova dolžnost, ki je med drugim od njega terjala tudi to, da je moral biti dan na dan kot učitelj navzoč v vojaški šoli v prestolnem mestu, v kojem ga knez ni utegnil pogrešati; zdel se mu je prepotreben in nenadomestljiv.

Toda v neki hudi zimi prišla je bolezen, kateri pravimo „podagra“, kneza na jako hud način. Mož, ki ni bil vajen mirovati, ne mirno sedeti in ne mirno ležati, bil je nadlegovan in prisiljen k temu kakor še nikdar v svojem življenju. Pošiljal je po vse mogoče cesarske telesne in dvorne svetnike, ki so mu bili vedno na razpolago; izpolnjeval je na najnatančnejši način in s vsi pokorščino vse njihove nasvete in predpise; molil je, klel in blagoval obenem zdravniško modrost, toda presmeta „podagra“ kljub temu ni odnehala. Nakrat mu pride v

Okrog 60.000 vojakov je povrhu umrlo za raznimi kužnimi boleznimi. Trajne izgube francoske armade znašajo torej ca. 1.100.000 mož. Ker znaša mirovno stanje francoske armade 700.000, je smatrati, da je večina francoske aktivne vojske tudi že uničena. — Izgube belgijske armade se cenijo na 130.000 mož. Najmanjše izgube ima Anglija — namreč le 80.000 mož. Tripelententa je torej žrtvovala vojnemu bogu že grozno hakatombo 8 in pol miliona mož.

Vojaške zadeve.

Ustanova bronaste svetinje za hrabrost.

Njegovo Velikanstvo je izdalo sledeče povelje: „Ustanovim bronasto hrabrostno svetinjo za osebe moštva.

Ta svetinja se ima iz bronu v rujavkasti barvi v podobi srebrne svetinje 2. razreda kovati in se tudi na enakem traku nositi.

Pravico podelitve te svetinje imajo poveljniki korov, za neposredno armadi prideljene pa armadni poveljniki.

Podeli se naj ta bronasta svetinja tistim osebam moštva, ki so bile od armadnega poveljstva ali pa od armadnega nadpoveljstva pohvaljene.

Odlikovanec z bronasto hrabrostno svetinjo nima pravice do kake doklade (Zulage).

Bronasta hrabrostna svetinja se sme tudi podeliti moštvu kake zavezne armade.

Dunaj, dne 14. februarja 1915.

Franc Jožef m. p.

Avstriji! Domoljubi!

Odlomki iz nagovora p. n. gosp. Jož. Ornig a ob priliki slovesne zaprisege ces. kr. mladostrelcev iz Ptuja in od sv. Barbare v Halozah.

„Pozdravljam Vas! Priletel mož sem že, toda ko stojim tukaj pred Vami in med Vami, se odnauam, kajti se kakor Vi, čvrstega, z mladeniško navdušenostjo navdahnjenega Avstrijca, kojega edina ljubezen je — ljubezen do mile in prekrasne naše domovine. Sto in eden ste; lepo število! Sto in eden strel se izstrelil, kadar se pripeti v naši prevzvišeni cesarski rodbini pomenljiv, za vse avstrijske narode razveseljiv dogodek. In sto in eden Vas je sedaj tukaj. Pomenljivo število!

Strelci se imenujete in ta naslov pomeni še več kakor slavnostni strel — sto in eden-kajti vsakteri izmed Vas velja v sedanjem resnem času za sto in — morebiti še za več.

Srčno Vas pozdravljam!

Naša ljuba domovina je sedaj skupno z našim zvestim zaveznikom — Nemčijo — od zahrbtnih sovražnikov hudo ogrožena. Od vseh

spomin — brat Bertrand ter nja zdravniška znanost in izurjenost. Hipno prišlo je knezu na misel, da ga pokliče. Posebni kurir (odposlanec) je takoj moral odriniti po njega v Feldsberg. Poklicani se je podal takoj na Dunaj. In glej! Mogoče, da je pripomagala k zboljšanju knežjega stanja več ko vsi telesni zdravniki in njih sredstva zoper označenega ljutega sovražnika — podagro — ta čutotvorni otrok, kojemu se pravi brezpogojna zaupljivost do zdravnika, vera v njegovo pripomoč, ki je tukaj delala svoje nezapopadljive čudeže, ali je morebiti pripomogel k urnemu ozdravljenju tudi že konec najhujših napadov bolezni; kratko rečeno: knezu je bilo mučno zvijanje in ječanje odvzeto, kakor hitro ga je vzel brat Bertrand „pod svojo roko“. V knežji palači zavladala je zopet občna pomirjenost, odkar je ta blagodejni mož v njo prišel. Bolezen njega prevzišnosti sicer ni bila na eden udarec begoma odstranjena, toda umikala se je trajno. Liechtenstein je vsaj bil v stanu se v svoji sobani sprehajati, akoravno mu še ni bilo omogočeno iti na sprehod na prosto.

(Dalje prihodnjik.)